

[Головна сторінка](#) > [Текст статті](#)

 Пошук:
["Кримська Світлиця"](#) > [#47 за 23.11.2007](#) > [Тема "Душі криниця"](#)
[► Версія для друку](#)
[► Обговорити в форумі](#)

- » [3 перших уст](#) (3537)
- » [3 потоку життя](#) (6772)
- » [Душі криниця](#) (3653)
- » [Українці мої...](#) (1496)
- » [Резонанс](#) (1559)
- » [Урок української](#) (997)
- » ["Білі плями" історії](#) (1746)
- » [Крим - наш дім](#) (533)
- » ["Будьмо!"](#) (260)
- » [Ми єсть народ?](#) (238)
- » [Бути чи не бути?](#) (70)
- » [Писав писака](#) (23)
- » [На допомогу вчителів](#) (126)
- » [Мовно-комп'ютерний конкурс](#) (108)
- » [Порадниця](#) (108)
- » [Смішного!](#) (97)

Додатки

- » ["Джерельце"](#) (830)
- » ["КримСПОРТ"](#) (132)

- » [Архів](#)
- » [Архів газети в pdf](#)
- » [Редакція](#)
- » [Форуми](#)
- » [Книга відгуків](#)

**ВАЛЕНТИН БУТ:
ТРАХТОРНА ІСТОРІЯ**
Уривок з повісті «У
пошуках мрії»

**ДОМІНІК АРФІСТ:
МІЙ КРИМ**
я ніхто тобі – мить
кромішня – Криму, кармо моя
кремезна моя крові – мово...

ДЕРЖИ СІНО ДО МИКОЛИ!..
22 травня — свято Перенесення
мошей Миколая Чудотворця. У
народі — Весняного або...

ЯРЕМА ЗАПЛАЧЕ...
Наші традиції

**НАТАЛІЯ ДАНИЛЮК: НА БЕРЕЗІ
ОНТОМУ**
Наталія Данилюк народилася 4

#47 за 23.11.2007 НІЧКА ЛУКАВАЯ

З історії пісень

Після довгої дороги з Києва у рідне село Сальне на Чернігівщину Одарка Романова приїхала майже під вечір. Хоч була стомлена, заснути ніяк не могла. Молоду вродливу жінку обминав сон, непокоїли давні спогади - то радісні, то сумні...

Згадалось перше побачення зі ставним чорнобровим паничем, що приїхав на літні канікули до своєї тітки. Побачила його на вечорниці. Дуже гарно співав, хвацько танцював. Дівчата не зводили з нього очей. Але тільки її запросив прийти до ставка, до двох розлогих верб та калинового куца. На побачення взяла пучечок прохолодної м'яти, бо ж бабуся розповідала: якщо юнак візьме в дарунок від дівчини м'яту, то вже ніколи її не забуде.

Було ще кілька побачень, але через кілька днів панич поїхав, не попрощавшись, не залишивши адреси. Одарка тяжко переживала зраду. Перша їхня ніч була і таємничою, і чарівною, і водночас лукавою...

Через кілька років вірш "Літня ніч" вихлюпнувся з її чутливої душі і увібрав у себе два протилежні почуття - ніжний ліричний спомин і гіркоту розчарувань, Йшов 1887 рік, Одарці Іванівні виповнилося тридцять чотири роки. Вірш надіслала вона Іванові Франку. Великий поет зробив кілька стилістичних правок. У своїй праці "З останніх десятиліть XIX віку" він схвально відгукнувся про творчість Одарки Романової, вмістив її вірш в антології "Акорди" (1903 рік). Видавець, відомий український поет Олексій Коваленко подав цей вірш у добірці творів Одарки Романової в "Українській музи" (1909 рік). Через десятки років ім'я Одарки Романової з'явилося в третьому томі "Антології української поезії". У стислій біографічній довідці упорядники написали: "Дати народження і смерті невідомі".

Нема про неї жодної статті в "Українській Радянській Енциклопедії", нема згадки в "Історії української літератури" у восьми томах.

Невже, крім збірки "Пісні, думки, легенди", виданої у Києві в 1896 році, нічого більше не залишила вона в літературі? Ні, це зовсім не так.

Народилася Одарка Романова 18 березня 1853 року в селі Сальне Ніжинського повіту на Чернігівщині в інтелігентній родині, що дуже любила українські народні пісні. Деякий час Одарка мешкала в Москві, де навчалася музики та співу. Захоплювалася театром, була в дружніх стосунках з Марією Заньковецькою. Жила у своєму селі на Чернігівщині, а з 1907 року в Києві, а потім - у передмісті Києва Китаєві, де 14 квітня 1922 року відійшла у вічність.

Її творчий доробок досить багатий: балади, поетичні казки, ліричні пісні, публіцистичні статті, кілька збірок оповідань. Одарка Іванівна була в дружніх взаєминах з родинами Косачів, Лисенків, Старицьких. Під час зустрічі з Миколою Лисенком прочитала йому свій вірш "Літня ніч", ще й наспівала свою мелодію до нього. Її записав і обробив композитор. Поетичні твори Одарки Романової пройняті щирим співчуттям до трудового люду. Залюбки розробляла фольклорні мотиви і не лише українські, а й світові. Досить назвати її твори "Перемет та Переметиха", "Народна легенда", "Лінг - Лун. Китайська легенда". Успішно розробляла пісенно-музичні форми: "Колисанка", "Симфонія", "Баркарола" та інші. Її поетичні твори дуже близькі до українських народних пісень. Це, зокрема, "Де ти?", "З пісень молодості". Музичність є однією з характерних ознак творів Одарки Романової. Вони дуже подобалися великому національному композиторові Миколі Віталійовичу Лисенку. На її вірш "Де ти?" він написав чудову мелодію. І ця пісня стала популярною, улюбленою в народі. Автограф Миколи Лисенка на тексті вірша "Де ти?" нині зберігається у відділі рукописів Центральної національної бібліотеки імені В. Вернадського НАН України серед матеріалів письменниці Одарки Романової.

Особливо ж зачаровує її пісня "Нічка лукавая" - мрійлива, з тонким переживанням людини, чутливої до краси, схильної до філософської думки про сенс життя. Ця неповторна пейзажна мініатюра стала прекрасною пісенною перлиною. Вона назавжди увійшла до золоті музичної скарбниці українського народу, її виконують численні колективи. Народні артистки України, бандуристки Криворотові недавно записали її на диск.

Володимир КАПУСТІН, письменник.

Одарка РОМАНОВА
(1853 - 1922)
ЛІТНЯ НІЧ

березня 1981 р. в селищі
Перегінське на Івано-
Франківщині. За освітою...

Тут Ви можете підписатися на розсилку анонсів статей нових випусків нашої газети. Для цього вкажіть свій e-mail.

E-mail адрес:

Підписатися

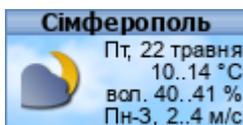
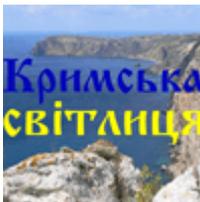
Нічко лукавая,
Нічко цікавая.
Нащо людей
чарувать?
Квітами віяла,
Зорями сіяла...
Як ті зорі достать?
Їх не спіймаємо,
Нічку питаємо:
Що вона
людям дала?
Мрією новою
Пісню чудовую,
Наче отруту, влила.
Ні, не отрутою -
М'ятою, рутою
Віяла нічка в вікно...
Спать не хотілося,
Серцю приснилося
Все, що минуло
давно.
(1890-ті роки).

► [Версія для друку](#)

► [Обговорити в форумі](#)

"Кримська Світлиця" > #47 за 23.11.2007 > Тема "Душі криниця"

Постійна адреса статті: <http://svitlytsia.crimea.ua/?section=article&artID=5336>

Редакція :

95006, м. Сімферополь, вул. Гагаріна, 5, 2-й поверх, кімн. 13-14
тел: (0652)51-13-24; E-mail: kr_svit@meta.ua

Адміністратор сайту : [Микола Владзімірський](#)
Веб-майстер : [Олексій Рибаків](#)